

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12-50 Din

za inozemstvo 25—

seobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ul. 1.

Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošti. čekov. zavedu št. 11.842.

Ljubljana, 20. aprila.

Kakor poročajo listi, je kralj Aleksander izrazil odločno željo, naj se sestavi koalicijska poslovna vlada s kratkim delavnim programom, čegar najvažnejša in najnujnejša točka bi bila ureditev uradniškega ter invalidskega vprašanja.

Enkrat že se je vladar z vso energijo zavzel za bedne v državi. Bilo je to lansko leto ob vsesokolskem zletu, ko je v Ljubljani bila seja kronskega sveta, pri kateri se je sklenilo, kreniti na pot konsumentke politike. V intencijah vladarjevih se je nato v ministrstvu za socialno politiko s polno paro delalo na izboljšanje življenjskih pogojev za vse one kroge, ki so bili obsojeni ob rastoči draginji na čim dalje večje pomanjkanje in gorje. Ako se spomnimo nazaj na lansko jesen, moramo priznati, da je takratna politika vlade, usmerjena na cenejši kruh, imela že lepe uspehe in le škoda, da je potem radi dogodkov, ki so se odigravali pred in po razpustu narodne skupščine, prenehala. Skoraj nepopravljiva škoda je sledila državi in njenemu prebivalstvu, da se ni pred razpustom parlamenta vsaj še definitivno rešilo vprašanje državnih uslužbencev in invalidov. Minister dr. Žerjav je zastoj vrgel vse svoje moči v novi invalidski zakon ter ga pripravil za sprejetje v narodni skupščini; zamen je bilo tudi trudopolno delo posl. Reiserja, ki je dan za dnevom sedel pri zakonskem načrtu službene pragmatike, predno ga je mogel spraviti v narodno skupščino, ker so se takoj nato njena vrata po brezvestnosti in lahkomišelnosti raznih elementov zaprla.

Demokratska stranka, njeni poslanci, funkcionarji in glasila so meseca decembra brezumno, četudi na vso moč poudarjali in ljudstvu pojasnjevali, kam vede razpust parlamenta. Bilo je vse bob ob steno. Čim manj odgovornosti je imel kak demagog in politični šarlatan, tem bolj je kratkovidnežu in zaslepljenemu ljudstvu zatrjeval, da treba najprej zrušiti demokratsko - radikalno koalicio, pa bo kakor vsemu pomagano.

Pol leta je za nami in do danes smo padli daleč, daleč nazaj. V tej dobi leže težki časi samozatajevanja, samoprikrasovanja in trpljenja vseh onih širokih plasti naroda, katerim ni usoda prisodila sreče, da bi živeli kot pridobitniki. Medtem se je gospodarski položaj v državi tako poslabšal, da je veliko vprašanje, če se ga da v doglednem času dvigniti tja, kjer je bil še lansko jesen. Največje zlo pa je, da so se ob volilni borbi razpasli v državi elementi, ki očitno nečesto nobenega reda, nobenega pozitivnega dela za povzdigo naše nove domovine. Radičeva politična norost in brezglavost je zajela v svoje brezupne jadre še slovenske klerikalce in muslimane, ki sedaj z združenimi močmi delajo na razvitje Jugoslavije, mesto, da bi svoje najboljši moči posvetili pozitivnemu, četudi nevaležnemu in težkemu delu za lepšo bodočnost jugoslovenskega naroda in vseh njegovih slojev in stanov.

Kje bi že bila naša država, da ni Radič že od prvega početka po ujedinenju uganjal komedije, kje bi bili, da bi Slovenci in Hrvati takoj po nastopu v Jugoslaviji pokazali v parlamentu in v upravi svojo zrelost in sposobnost, ali pa vsaj dobro voljo in ljubezen za to državo? Mesto tega so sabotirali parlamentarno delo ali v parlamentu uganjali neumnosti, zunaj parlamenta pa so vso važnost svojega poslanstva položili na hujkanje mas, zabujajoč pri tem najnižje instinkte.

Sram nas mora biti, če se ozremo nazaj na zadnjo volilno borbo in gledamo, s kakimi sredstvi so klerikalci pridobivali volilce. Zalost in obup se nas mora lotevati, ako naj taki volilci kot so oni klerikalne stranke, predstavlja narod ali pa državo. Nobena vzvišenega poleta ni bilo v njih, nobene zavestnosti za narodno in državno celino. Sami animalski instinkti, brez človeškega duha in srca. Vse to pod egido slovenske duhovščine in znamenju srca Jezusovega in svete katoliške cerkve.

Naj se klerikalci, radičevci, spahovci in drugi separatisti še tako delajo ljudski prijatelji, nobenega dvoma ni, da so baš oni največji krivci dezolantnih gospodarskih in socialnih azmer v državi. Nikdo drugi kot oni ni zlasti zadrževal rešitve uradniškega in invalidnega vprašanja. In če bi bilo še naprej po njihovi volji, bi ta vprašanja še leta na bila rešena; saj zahtevajo separatisti najprej še volitve za novo ustavotvorno skupščino.

Situacija v Beogradu

KOROŠEC V AVDIJENCI. — POSVETOVANJA KLUBOV.

Beograd, 20. aprila. g. Politični dogodki današnjega dne niso pripomogli k razbistrenju situacije, ki kakor kaže, še ne bo tako kmalu nastopila. Živahno diskusijo je izzval v političnih krogih poziv dr. Korošca na dvor, ki je kralju danes od 12. — 13. referiral o držanju klerikalnega kluba v sedanji situaciji ter podal razen tega kroni podrobno poročilo o pogajanjih z Radičem v Zagrebu. Izjavil je tudi mnenje, da je edina prava pot, ki vodi iz sedanje krize, nadaljevanje započete politike sporazuma. Popoldne je imel klerikalni klub sejo, na kateri je poročal dr. Korošec o svoji avdijenci pri kralju.

Dr. Spaho dosedaj še ni bil pozvan na dvor.

V zemljoradniškem klubu se je danes živahno razpravljalo o koaliciji. Ako pride do nje namerava Vojislav Lazić uveljaviti seveda tudi nekatere svoje zahteve, ki so bile danes predmet debate v klubu. Do konkretne formulacije teh zahtev zemljoradniki še niso prišli ter zaenkrat še ni bistvene izpremenbe v notranjem političnem položaju.

Proti večeru se je sestel radikalni klub na sejo, na kateri so razpravljali o izplačevanju vojne odškodnine. Potem se je vršila kratka debata o prehrani pasivnih krajev. Seja se je vršila v odsotnosti g. Pašića, o katerem se v radikalnih krogih splošno pričakuje, da bo danes sigurno pozvan na dvor, kar pa se do večera ni zgodilo.

Nove Radičeve izjave

STRAH PRED RADIKALSKO-DEMOKRATSKO KOALICIJO. — VABLO ZA NADALJEVANJE POGAJANJ. — TEORIJA O «MAGARCU».

Beograd, 20. aprila. g. Današnje «Novosti» prinašajo dolg intervju z Radičem, ki je med drugim izjavil, da ne smatra, da je pogajanja z radikali prekinjena. Glede dogodka v Stubici je Radič izjavil, da se čudi, da je prišlo do incidenta, ker so baš v tem kraju najbolj disciplinirani hrvatski seljaki. Rekel je: Mi nismo vzpodbujali kmetov, naj gredo k vojakom, pa jim tudi nismo odgovarjali, ker bi to značilo revolucijo, katere pa mi ne čemo.

Glede sporazuma je izjavil Radič: Radikalni smatrajo, da je mogoče izvršiti sporazum v 24 urah. Požuriti se hočemo, da se izvrši tak sporazum, četudi sem rekel, da to ne more biti v petih urah, uiti ne v 50. dneh. Mi smo v protokolu sporazuma izjavili, da hočemo osigurati radikalom homogeno vladno, ako se bo sporazum, četudi tudi ne naenkrat, ampak racionalno izvedel. Sredstvo, da se doseže sporazum, je edino radikalna homogeno vlada, za izvedbo sporazuma pa je treba, da sta obe strani solidarni in poštena. Kriza nam niti najmanj ne konvenira, ako pa bi nam kdaj konvenirala, bi jo lahko vsak hip izzvali. Radikalno - demokratska koalicio je nemogoča, že zato, ker bi morala za volitve nastopiti razdelitev v interesne sfere. Demokrati bi dobili prečanske kraje, a to bi za nje ne bilo dosti vredno. Radikalno - demokratska koalicio bi vrhu tega značila meščansko vojno. Dovolj je, da je dr. Korošec podaril, da bi to bilo izzivanje. Pribeževati hoče iz prečanskih krajev napraviti Makedonijo. Koalicio z demokrati pa je nemogoča tudi radi tega, ker poznamo radikalnih 30 poslancev, ki so proti vsakemu delovanju s Pribeževcem. Ako pa bi radikali vsi ne hoteli v koalicio, bi nastal latenten, po-

nos sigurno pozvan na dvor, kar pa se do večera ni zgodilo.

Posvetovanja Spahovcev.

Beograd, 20. aprila. r. Danes opoldne so poslanci Spahove skupine imeli sejo, ki je trajala do 13. Pri Spahovcih se vedno bolj kaže razpoloženje, da definitivno prekinijo zvezo z Radičem in da vodijo samostojno politiko.

Med radikalc.

Beograd, 20. aprila. r. Danes dopoldne je Pašić sklical konferenco ministrav na kateri so razpravljali o eventualni koaliciji. Pašić je razložil vso današnjo situacijo in izjavil, da je želja kroue, da se sestavi koalicijska vlada. Razpoloženje velikega dela radikalne stranke je po zatrdilih radikalnih listov proti koaliciji, kar napravlja situacijo še težjo. Ti listi menijo, da g. Pašić, ako bo dobil mandat za koalicijsko vlado, ne bo uspel in da bo mandat moral viniti.

Pašić postaja nervozen.

Beograd, 20. aprila. p. Potek krize je zelo počasn. V dobro informiranih političnih krogih se trdi, da Pašić misli, da bo kriza trajala najmanj še deset dni. Pašić je postal že nervozen. Iz Pašičeve okolice se trdi, da bo svojemu klubu predložil ultimatum, da se ali sprejme koalicio z demokrati, ali pa se bo on umaknil iz političnega življenja.

tem pa tudi odkrit razkol v radikalni stranki.

Glede nadaljevanja pogajanj z radikali je Radič izjavil: «Jaz upam, da bodo radikali nadaljevali pogajanja za sporazum, katerega nisva formalno prekinjena. Naše zahteve so točno izdelane in radikalom vsak hip na vpogled. Mi nečemo kolebanja in smo šli tako daleč, kakor največ moremo in smemo. Kralj bo po našem načrtu prešel mnogo bolje, kakor Srbi mislijo. Jaz mislim, da v mednarodnem pogledu predstavlja suvereniteto kralja, na znotraj pa narod. Vidovdanska ustava ni država, država so Srbi, Hrvati in Slovenci, mi smo sedaj prikratk sami kovači svoje sreče, ker je Evropa daleč od nas. Naš sporazum bo popravil Evropo, ako bo pravičen, kakor je treba.»

Glede psovke «magarac», s katero je napadel Ljubo Jovanovića, je izjavil Radič, da «magarac» lahko znači tudi komplement, ne samo psovko. S tem izrazom se razume prefriganec, ki druge smatra za osle in bedake. «Gospod Jovanović, moj dobri prijatelj, je pokazal, da ni po znan težnji Hrvatov, da ni poznal drugih Hrvatov kakor Krimana in Vilderja. Magarac je približno isti izraz kakor makijavelist, samo da je to malo ostreje povedano. Jovanović ni makijavelist, zato sem rabil malo lažji izraz. Pribeževci ni politični magarac, ker je «preveč malo pameten». Sicer pa v javnem življenju to ni žalitev. Mene so nazivali izdajalca in karlista in še druge priimke so mi dali.»

Kar se tiče politične situacije, je rekel Radič: «Napetost je momentano zelo velika; mislim, da nobeden ne bi mogel tako dobro rešiti sporazuma kakor jaz. Zato bi želel, da jaz rešim sporazum še dokler sem živ, pri Srbih pa more to vprašanje rešiti uspešno Pašić, ker ima neomejeno avtoriteto.»

Reška pogajanja se še ne obnove

Rim, 20. aprila. j. «Agenzia Volta» javlja z ozirom na časopisne vesti o obnovitvi pogajanj z Jugoslavijo, da o skorajšnjem početku reških pogajanj v Rimu ni ničesar znanega.

Beograd, 20. aprila. r. «Politika» poroča povodom predstojne obnove pogajanj z Italijo o novih težkočah in naglaša, da Italijani vztrajajo na tem, da pade Reka v njihovo sfero, ker bi bil sicer ogrožen Trst. Zahteva po konzorciju

nato dolgotrajne ustavne boje v njej, za njimi nove volitve v redno skupščino... Strahovita beda javnih nameščencev sili na vrhunec. Vzdržati se je več ne da in pomoč je brez katastrofe neodložljiva. Tega prepričanja je tudi kralj Aleksander. Zato vplivajo zelo blagodejno njegove odločne besede, da je treba brez odloga reševati in rešiti vprašanja, katerih zavlačevanje upro-

torej ni toliko nacionalnega temveč ekonomskega značaja. Interes Reke zahteva nasprotno samostojnost brez konzorcija in orientacijo napram Jugoslaviji. «Trgovinski Glasnik» poudarja, da je Italija dobila od naše države dovolj koncesij že povodom izpraznitve Sušaka in tretje cone v Dalmaciji, radi česar ne smemo več popuščati. Jugoslavija ima Brajdico in Martinšćico, ki moreta po malih popravah zadostovati za prvo silo. Pokazati je treba Italijanom, da ne potrebujemo reške luke.

pašča državo in narod.

Demokratski klub je že pristal na kraljevo zahtevo ter postavlja kot eno glavnih točk za sporazum koalicijske poslovno - volilne vlade sprejetje uradniškega in invalidskega zakona. Zanašamo se, da bo našla plemenita intencija vladarjeva uvidevnost in pameten odziv v vseh parlamentarnih, katerim je mar zadovoljstvo naroda in srečnejša bodočnost države.

Velika kmečka vsfaja v južni Rusiji

CELE DIVIZIJE SOVJETSKE ARMADE RAZKROPLJENE. — VSYAŠI MARŠIRAJO NA ODESO.

Berlin, 20. aprila. l. Po vesteh iz Odesse je po vsej južni Rusiji včeraj nenadoma izbruhnila velika vstaja kmetov proti komunistom. Mesto Novorosijsk je zasedeno po vstajih «Zelene čete», ki so sumarično postreljale komuniste, kolikor jih ni uslo. V Tiraspolu pri Odesi se je zbrala silna množica kmetov, ki korakajo na Odeso.

V Voliniji je organiziral bivši carski polkovnik Bezručkov dobro opremljeno vojsko, ki je razorožila tri rdeče divizije in ujela poveljnika šeste divizije. Vesti o vstaji prihajajo tudi iz Podolije

iz Proskurova, Staro-Konstantinovke, Vnice in Litina. Na Ukrajini ob Dnjepru se vrše srđiti boji z rdečimi vojskami. V Voliniji se koncentrirajo rdeče čete pod generalom Trumzejem in Budičevom, iz Harkova in Kijeva so odšle rdeče vojske proti Črnemu morju.

Pariz, 20. aprila. l. «Chicago Tribune» poroča iz Moskve, da smatra Trockij situacijo v južni Rusiji in na Kavkazu za zelo resno. Rdeče čete na Ukrajini in Voliniji trumoma prestopajo k vstašem, ki se bifejo za svojo vero. Kmetje masakrirajo komuniste.

Turški program za Lausanne

IZMET PAŠA NA POTU SKOZI JUGOSLAVIJO. — VAŽNE IZJAVE BEOGRAJSKIM NOVINARIEM.

Beograd, 20. aprila. r. Sinoči se je z orientnim ekspresom pripeljal v Beograd šef turške delegacije za mirovna pogajanja v Lausanni Izmet-paša. Na kolodvoru v Beogradu ga je v imenu zunanjega ministra dočakal g. Todorovič, direktor političnega oddelena v zunanjem ministrstvu. Izmet-paša ni hotel novinarjem podati nikake izjave, češ da je utrujen od vožnje. Povpraševal je le, kdaj pride v Lausanne g. Ninčič, in je bil zelo iznenaden, ko je izvedel, da g. Ninčič tokrat ne bo vodil naše delegacije.

Izmet-paša je pooblastil svojega tajnika, da poda navzočim novinarjem zaželeno izjavo. Tajnik je med drugim povedal, da ima Izmet-paša tokrat vsa polnočotja za podpis in zaključenje mirovne pogodbe. O mosulskem vprašanju se ne pot ne bo več razpravljalo, ker je likvidirano s poslednjimi notami med Turčijo in zavezniki Turčija bo insistirala na definitivnem reguliranju ekonomskih in finančnih vprašanj, ki so za Turčijo najvažnejša. Gre za ista vprašanja, o katerih se je razpravljalo že na lanski konferenci. Izmet-paša in vsa njegova delegacija gledajo na svoje delo zelo optimistično in so pripravljeni na izvestne od-

stopke, ako tudi na drugi strani opazijo dobro voljo. «Ako pa naše pravilne zahteve — je končal tajnik — zadenejo na tako opozicijo kakor lani, potem takoj zapustimo Lausanne, kar pa ne bo pomenilo več samo prekinjenja pogajanj, temveč pričetek — sovražnosti.»

ODHOD NAŠE DELEGACIJE.

Beograd, 20. aprila. r. Nocoj je odpotovala v Lausanne naša delegacija, ki ji bo predsedoval naš turški poslanik g. Milutin Jovanović. Delegaciji se bo puzeeje pridružil tudi naš pariški poslanik g. Spalajković. V glavnem se bo naša delegacija na konferenci držala linije, ki jo je na prvi konferenci usmeril zunanji minister dr. Ninčič.

DRUGE DELEGACIJE.

Rim, 20. aprila. j. Italijanska delegacija za Lausanne je danes zvečer odpotovala. Japonski poslanik na Kvirinatu, ki je vodja japonske delegacije, odpotuje jutri zjutraj.

London, 20. aprila. l. Angleški delegati odpotujejo na lausannsko konferenco v soboto. Londonski politiki sodijo, da bo trajala konferenca kakih 5 tednov.

Komunistična revolta v Poruhriu udušena

SRDITI BOJI S POLICIJO. — ARETACIJA KOMUNISTIČNIH VODITELJEV.

Berlin, 20. aprila. s. «B. Z. am Mittag» poroča iz Mühlheima: Mesto Mühlheim, ki je bilo sinoči popolnoma v oblasti komunističnih rdečih gardistov in njihovih pomočnikov iz zločinskih krogov, je bilo ponoči zopet osvobojeno. Kriminalna policija, ki je vztrajala v oblegani mestni hiši do pozne noči, je dobila ojačenja iz Oberhauma in Duisburga; ti oddelki so takoj na vseh mestnih izhodih napadli komunistične gardiste. Spopad je bil jako hud, ker so imeli komunistične tolpe novo orožje, ki so ga bile odnesle iz tamkajšnjega municijskega skladišča. Na obeh straneh je bilo osem mrtvih. Številno ranjenecv je veliko.

Rdeči gardisti so sedaj popolnoma razkropljeni; 40 vodij je ujetih. Danes zjutraj so prevzele oblasti zopet svoja mesta. V Barmenu se vrše velike demonstracije stavbnih delavcev, ki so jih nahujskali komunistični agitatorji. Teror, ki so ga izvajali komunisti po mestu, je bil nevzdržen. Pretepali so mirne pasan-

te in jih oropali imetja. V nekem predmestju so štirje gardisti prišli v gostilno in pili pivo. Ko so odšli in jih je gostilničar pozval, naj plačajo, so ga ustrelili.

PANIKA V BERLINU.

Berlin, 20. aprila. s. Draginja raste. Mast je 50 odstotkov dražja. Ljudstvo koplji zaloge. V nekem tukajšnjem predmestju je prišlo do nemirov. Cena živilom se ravna po tečaju dolarja. Policija je uvedla najstrožje navedbe za pobijanje verižništva in valutne špekulacije. Prebivalstva se polasta panika, kakor v prvih dneh po francoski invaziji.

ODREDBE PROTI DERUTI MARKE.

Berlin, 20. aprila. j. Vseod silnega padca marke je vlada sklenila v kratkem uveljaviti stroge navedbe za varstvo marke in preprečenja nadaljnjega padca. Te dni se bo znatno omejil uvoz in se bodo uvedle stroge reforme v devizni politiki.

Zveza narodov

Zeneva, 20. aprila. s. Zastopnik svobodne države irske Michael Mac White je izročil danes generalnemu tajniku Zveze narodov prošnjo za sprejem svobodne Irske v Zvezo narodov.

Avstrijski odbor Zveze narodov se bo sestel najbrž jutri popoldne, tako da bo mogel že v nedeljo poročati svetu. Francoski zastopnik Hannotaux je dospel da nes zjutraj in se je že udeležil dopoldanske seje. Italijanski delegat Salandra je prispel popoldne in odšel takoj na sejo. Generalni komisar dr. Zimmermann dopotuje jutri.

Svet Zveze narodov je danes razpravljaj o madžarskih pritožbah glede razlastitve madžarskih vlepesev v rumunski Transilvaniji. Svet je razpravo odgodil, da zbere točnejše podatke. Zadeva pa bo bržčas prišla pred haško mednarodno razsodišče.

GROF KAROLYI V BEOGRADU.

Beograd, 20. aprila. r. Danes je dospel v Beograd bivši predsednik madžarskega ministrskega sveta grof Karolyi. Z njim se nahaja tudi Oskar Jaczy.

Podaljšanje opcijskega roka v Jul. Krajini

Rim, 20. aprila. l. Ministrski svet je včeraj odobril zakonski načrt glede praznovanja 21. aprila ter naredbo glede nove civilne uprave v novih pokrajinah. S posebnim dekretom je podaljšanje rok za opcio za italijansko državljanstvo 6 dni po publikaciji navedbe. Tozadevne prošnje pa smejo prefektore sprejemati samo od onih oseb, ki dokažejo, da se bile po višji sili ovirane vložiti prošnje za opcio v roku, ki je določen v mirovni pogodbah.

MADŽARSKA IN MALA ANTANTA

Budimpešta, 20. aprila. s. K vestem o potovanju ministrskega predsednika grofa Bethlena v glavna mesta Male antante, predvsem v Bukarešto, poroča «8-Uhr Blatt», da si sicer madžarski poslanik na rumunskem dvoru Rubidocscici prizadeva zboljšati medsebojne odnose, da pa še ni imel toliko uspeha, da bi se dalo govoriti o posetu Bethlena. O izboljšanju bo mogoče govoriti šele, če bo Rumunija pokazala več razumevanja za madžarske želje in življenske potrebe.

Nekoliko kulturne statistike

Dan za dnem se pojavljajo iste ob-
tožbe, kako Beograd izjema Slove-
nijo, ji vleče denar iz žepa, jo tira v
širokasto in pljačka, pljačka, pljačka...

Pred seboj imamo podatke o stanju
na visokih solah v naši kraljevini.
Ker se Beogradu neprestano očita,
kako sistematično zapostavlja kultur-
ne zavode v nesrbških pokrajinah,
osobito v Sloveniji, je jako primerno,
da si ogledamo stanje na naših uni-
verzah, da se prepričamo, kako od-
seva iz njega očitno zapostavljanje.

V letnem semestru šolskega leta
1921/22. je bilo na beograjski uni-
verziji 5023 slušateljev. Učenih moči na
isti univerzi pa je bilo vseh skupaj
177, med njimi 57 rednih profesorjev.
Na eno univerzitetno učno moč pride
tedaj 33 visokošolcev, in en reden
profesor pride na 104 dijakov.

V Ljubljani je bilo v istem semestru
na vsej univerzi 1162 dijakov in 120
učnih moči, med njimi 39 rednih pro-
fesorjev. Tu pride torej na eno učno
moč le 9-7, torej niti 10 slušateljev, in
en reden profesor na malo manj ko
30 dijakov.

Na zagrebški univerzi je bilo gla-
som statistike v istem semestru vpis-
anih 2730 slušateljev, delovalo pa je
na tem kulturnem zavodu 135 učnih
moči, med njimi 84 rednih profesorjev.
V Zagrebu pride ena učna moč na 20
slušateljev, in en redni profesor pride
na 32-5 dijakov.

Tako je torej razmerje med sluša-
telji in učnimi močmi na naših treh
univerzah; jasno se razvidi, da so raz-
mere v Beogradu daleko neugodnejše
nego v Ljubljani in Zagrebu. Na beo-
grajski univerzi je vpisanih na polovi-
co vseh visokošolcev v Jugoslaviji;
kaj bi rekli naši ubogi kulturni izko-
riščevalci, ako bi Srbi zahtevali usta-
novitev še ene univerze na podlagi
plemenskega številčnega razmerja med
lijaki!

Epilog h komunistič- nemu procesu v Celju

Celje, 19. aprila.

Ze svojčas smo poročali o komunistič-
nem rovarjenju v Trbovljah, ki je do-
vedlo končno do velikega komunistične-
ga procesa na okrožnem sodišču v Celju,
kjer je bil mladinski organizator Anton
Manfreda obsojen zaradi hudodelstva ko-
munistične propagande na 2 leti težke
ječe, Franc Bogve, takozvani centralni
tajnik »Zveze rudarskih delavcev za Slo-
venijo« v Trbovljah pa oproščen obtožbe
po členu 2. zakona o zaščiti javne var-
nosti in reda v državi. Kakor znano, je
vložil Anton Manfreda po dr. Ogrizku
ničnostno pritožbo zaradi obsodbe, dr-
žavni pravdnik pa ničnostno pritožbo za-
rad oprostitev Franceta Bogvega o čem-
ur je te dni javno razpravljati stol sed-
morice kot kasacijski dvor v Zagrebu,
ki je pritožbo glede Manfreda zavrgel in
prvo sodbo potrdil, Franc Bogve pa je
spoznal krivim zločinu v smislu člena 2.
zakona o zaščiti javne varnosti in reda
v državi ter ga obsodil na 7 mesecev
težke ječe.

Podlago za obsodbo tvori ona obširna
resolucija o politični situaciji in najbližjih
nalogah komunistične stranke, katero je
zapolnilo orožništvo tekmo preiskave
Francu Bogvetu, ki je to pomembno re-
solucijo skrbno skrnil nekje na podstrešju
svojega stanovanja. Obtožnica je dolžila
Francu Bogve, da je po vsebini te resolu-
cije moral vedeti, da se pripravljajo
v državi zločini s pomočjo tajne komu-
nistične propagande, ki naj celo objame
vojaštvo in organizacijo vojske vobče,
— da pa o tem ni obvestil državne obla-
sti.

Obsodba Franca Bogve je v dvojnem
oziru značilna. On je bil, kakor rečeno,
centralni tajnik strokovne organizacije
»Zveze rudarskih delavcev za Slovenijo«
v Trbovljah, v kateri so združeni delavci
skozinsko komunističnega kova. Dušev-
ni oče te organizacije pa je krški odvet-
nik dr. Dimnik, ki je imel pri sedaj že
odžaganem pokrajinskem namestniku Iv.
Hribarju tak vpliv, da je strokovna or-
ganizacija bivših najzagrizenejših komu-
nistov klub poraznemu kompromitirajo-
čemu gradivu in kljub obsodbi Antona
Manfreda ostala še dalje pri življenju.

Značilno pa je tudi, da je bil Franc
Bogve kake tri tedne pred volitvami na
višji nalog izpuščen na svobodo iz pre-
iskovalnega zapora, ker se je spreobrnil
in postal — radikal. Obiskal ga je v ce-
lici radikalni general Miha Koren par dni
pred izpustom in mu zagotavljal skoraj-
šnjo prostost. Franc Bogve je potem z
vso vneto agitiral po Trbovljah in Ko-
čevju za radikalno listo, — pa seveda
ne zastoni. Sam se je po Trbovljah hval-
ljal, da se je vdajal radikalcem za težke
tisočake. — Finančni minister dr. Stojan-
dinič pa je vseno klaverno propadel,
ker so se zbirale kroglice bivših komu-
nistov ne v njegovi, temveč v Golouhovi
in deloma tudi v klerikalni škrljici.

Napredna javnost ima pravico zvedeti,
zaj je svojčas ukrenil pokrajinski na-
mestnik g. Ivan Hribar pri vladi z ozi-
rom na tajni komunistični pokret v Tr-
bovljah, oziroma kako izvestje je kot vr-
hovni šef pokrajinske uprave za Sloveni-
jo dal centralni vladi v Beogradu.

Ali ni tudi tu g. Ivan Hribar — kom-
promitiral radikalne stranke? — Veliki
župan ljubljanski in demokratični posla-
nec prof. Reissner naj zadevo razčisti-
ta in objasni.

Incident na občinski seji v Mariboru

Obračun dr. Reismana s poslancem
Zebotom.

Maribor, 20. aprila.

Za nočjo je sklical mariborski župan
Grčar občinsko sejo, na čije dnevne re-
du je bilo 47 točk, kar najbolj dokazuje,
kako silno potrebno je redno občinsko
delo. Galerija je bila nabito polna in klo-
pi svetnikov so bile zasedene že četrt
do sedmo. Manjkal je le še poslanec Ze-
bot, urednik mariborske »Straže«. Ko je
ta prišel in korakal mimo rampe, ki loči
galerijo od prostora za svetnike, je ne-
nadoma skočil proti njemu dr. Reisman
in ga je parkrat ubrisal s pasjim bičem
v revanšo, ker ga je Zebot svoj čas v
Gosposki ulici brez vzroka opljuval. Ze-
bot je skrivil hrbet in zbežal v sredo
dvorane, mahaje okrog sebe s palico. Ko
se je otreseel prvega strahu, se je zaka-
dil nad ljudi v galeriji, ki pa so klicali:
»Fej, Zebot, pljuvač, ali tako uči kršča-
nska vera?« Vnel se je silen ropot in vse-
prek so na galeriji klicali klerikalcem:
»Izdajice, rimski hlapci!« Nekateri so se
Zebotu smejali in ploskali Reismanu.

Ker se vršil ni hotel poleči, je ukazal
župan izprazniti galerijo, ker pa nihče ni
hotel oditi, je pozval župan svetnike v
svojo sobo. Šele kako poldrugo uro po-
tem se je seja otvorila, naker je takoj
dr. Leskovar v imenu klerikalcev zahte-
val, naj se galerija izprazni. Župan je ob-
sodil incident, ki se je bil dogodil. Med-
tem je prihitel v posvetovalnico policijs-
ki nadsvetnik dr. Kerševan s tropo
stražnikov, toda brez potrebe; po otvo-
ritvi se je zavlada na galeriji mir. Tu di-
ži za demokratični klub je izjavil njegov
predsednik Kejžar, da obsoja incident
Nato je občinstvo zapustilo dvorano in
začela se je tajna seja.

Poslanec Zebot ja, kakor znano, 15.
marca v Gosposki ulici v Mariboru oplju-
val dr. Reismana, baje radi njegovih
»tendencioznih« poročil v »Jutru« o na-
padu na Cirilovo tiskarno v Mariboru.
Dr. Reisman ga je nato tožil radi razja-
ljenja časti, vendar pa je Zebot vrnil
sodno pozivnico, češ da ga varuje po-
slanska imuniteta. Ker si torej dr. Reis-
man ni mogel poiskati sodnega zadošče-
nja, mu ni preostalo drugega, kakor da
si ga poišče sam in vrne Zebotu milo za
drago.

Politične beležke

— Krajevna organizacija Jugoslov.
demokratske stranke v Rajhenburgu
ima svoj redni občni zbor v nedeljo,
dne 22. aprila ob 15. uri v gostilni g.
Kosarja z običajnim dnevnim redom.
Vabite tudi okoličane!

— Brezobzirnost glasila SLS. Pod
naslovom: »Veselsrstvo se zbira« in
podnaslovom »Proti Slovincem in
Hrvatom — kralj govori«, priobčuje
včerajšnji »Slovenec« nagovor kralja
Aleksandra ob priliki proslave 2. žel.
pešpolka; v nagovoru, ki smo ga pri-
občili že v včerajšnjem »Jutru«, je
vladar posebno poudarjal narodno in
državno edinstvo. Tako infamijo si
lahko dovoljuje samo list, ki izhaja
pod patronanco škofa Jegliča, služeč
vatiškanski internacionali. Vsak dr-
žavljan, ki ima kofičkaj smisla in
čuta za Jugoslavijo, se more le veze-
liti, ako v tako žalostnih časih, ko
eni separatisti dejansko razdirajo dr-
žavo, drugi separatisti pa žugajo z
amputacijo, na vzvišen in nedvoumen
način poudarjajo svojo trdno voljo
vzdržati edinstvo naroda in države.
Kraljeve besede so tem pomembnejše,
ker iz njih zveni vladarjeva želja, v
kakem pravcu naj se reši sedanja
kriza. One ne nasprotujejo niti »spo-
razumu« z izvestnimi grupami, samo
da se ne kompromitira misel edinstva
in celine našega naroda in države.
Ako bi klerikalci imeli še kaj smisla
za državo in narodno edinstvo, ne bi
pisali tako brezobzirno kot je pisal
včeraj »Slovenec«.

— Radičji branijo naši klerikalci,
ker je njihov vrhovni voditelj. Lahko
sicer ni braniti tega patološkega tipa,
ali klerikalci so že našli način obram-
be in pišejo v »Slovenec«, da ni treba
tako obsojati Radičja radi njegovega
norega govora v Zagrebu, ker to ven-
dar ni bil govor pred diplomati, tem-
več govor pred masami. Dobro se je
odrezal »Slovenec«. Saj po mnenju
naših demagogov se pred ljudskimi
masami lahko govorijo največje ne-
umnosti in oni se tega tudi posluša-
jejo prav pridno; zato so tudi dobili
skoraj vse slovenske mandate. So
pač tako govorili ljudstvu, da jih je
to »razumelo« in niso prihajali k shod-
nim za mase z diplomatičnimi lepimi
izrazi. Kak Zebot in marsikdo drugi
lepih izrazov tudi ne pozna, temveč
govori tako, kakor je navajen govo-
riti, Radič pa ravno tako in zato se
govori danes po celi Jugoslaviji, da
ga je treba poslati v — norišnico!

— Nesoglasja med radikalcem. Radi
koalicije se med radikalcem in demokra-
ti ne vršijo še nobena prava pogaja-
nja, ker čakajo na to, komu bo pover-
il kralj mandat za sestavo vlade, kar
se bo zgodilo, ko bodo na dvoru kon-
čana pogojetovanja s politiki. Pozitiv-
no je danes samo to, da želi krona koa-
licijsko vlado, sestavljeno iz radikal-
cev, demokratov in zemljoradnikov.
Ki naj bi rešila v narodni skupščini
vsaj najnujnejše zakone. Med radikalcem
si so v tej zadevi stališča deljena. En
del je za koalicijo, drugi del je proti

njej, ker upa še vedno, da se bo dalo
s federalisti vendar še govoriti, kar pa
bi bilo mogoče le, ako ostane na po-
vrhu homogene radikalna vlada. Tre-
tji del zastopa stališče, naj radikali
vladajo sami, četudi bi jih Radič la-
hko vrgel, kadar bi hotel. Ako pa bi
se zgodilo, da pride Radič v skupščini-
no, bi bil še vedno čas, da se sestavi
volilna vlada in se pozovejo v njo
tudi demokrati. — Vsa ta naspotja
se bodo izenačila najbrže šele v par
dnevi. Dokazujejo pa, da radikalna
stranka ni več tako enotna, kakor je
bila še nedavno.

— Pašić o koaliciji. Na seji radikal-
nega kluba, kjer se je razpravljalo o
možnostih rešitve krize, je gosp. Pa-
šić, kakor beremo v beograjskih li-
stih, izjavil svoje osebno mnenje, da
se radikali ne smejo bati koalicije;
to tem manj, ker je ona i za parlament
i za državo najboljši izhod iz seda-
njega težkega položaja. »Mi moramo
državi dati budžet in ne smemo gaziti
ustave. Kajti ako jo bomo gazili mi,
moramo to priznati tudi drugim,« je
Pašić zaključil svoj govor. Malo kas-
no spoznanje!

— Radičeve zveze. »Pravda« poro-
ča: Po poročilih iz inozemstva ima
Radič svoje zveze s sovjetsko Rusijo
in Madžarsko, s katero je Radič tudi
v dobrih zvezah. V te informacije Slo-
vek ne more dvomiti, ker vemo, da
so madžarski obmejni stražniki vršili
za časa volitev agitacijo za Radičeve
liste. Iz istih virov nas prepričujejo,
da je ta madžarska agitacija tudi pri-
nela zmago Radiču v Prekmurju.

— Nemci v Jugoslaviji in Sloveni
v Avstriji. »Koroški Slovenec« piše
v uvodniku o položaju Slovincem v
Avstriji in ga primerja s položajem
Nemcev v Jugoslaviji. Kako se godi
Nemcem pri nas, je najbolj razvidno
iz rezultata volitev, ki so prinesle
Nemcem 8 mandatov. To je zasluga
vlade kancelerja Seipla, ki se zelo in-
teretira za usodo Nemcev v inozem-
stvu. Po senžermenski mirovni pogod-
bi ima Jugoslavija iste pravice z ozi-
rom na Slovence v Avstriji. Toda do-
slej še ni jasno, kako namerava Av-
strija izpolniti svoje obveznosti na-
pram nacionalnim manjšinam. Polo-
žaj v Avstriji bivajočih Slovincem se
po Seiplovem obisku v Beogradu še
prav nič ni izboljšal.

Po svetu

— Maršal Foch na Poljskem in Če-
skem. Iz Prage poročajo: Francoski ge-
nerališmus Foch pride v Prago dne 14.
maja iz Varšave in bo 16. maja obenem
z generalom Weygandom odpotoval v
Pariz. Nemški listi spravljajo poset mar-
šala Focha v Pragi in Varšavi v zvezo
z vestmi, da želi Francija intimnejši
zvez s Poljsko in Českoslovaško, ter z
vestmi, da se pripravlja na poljski meji
vpad v Bytom.

— Francija in nemški patenti. Med
mnogimi drugimi določili versajske mi-
rovne pogodbe se nahaja tudi člen o cme
jitvi nemških patentnih pravic v zave-
zniških državah, ako to zahtevajo domači
interesi katere izmed teh držav. 17. t. m.
se je interministerijalna komisija v Pa-
rizu prvič po premirju bavila z Meis-
snerjevim patentom, ki je zelo važen za
brezžično telegrafijo. Komisija je skleni-
la z 91 glasovi proti enemu, da v bodoče
ne velja več določba glede Meissnerje-
vega patenta ter da smejo francoski kon-
struktorji Meissnerjevo iznajdbo izkoris-
čati kolikor jim drago. Cisti dobiček od
francoskih izdelovalcev Meissnerjevega
izuma pripade reparacijski blagajni za
porušene francoske kraje. Interministeri-
jalna komisija se bo v najkrajšem času
bavila še z nadaljnjimi nemškimi patenti.

— Poljski novinarji v Italiji. Italija
je povabila več poljskih novinarjev na
potovanje po svojem ozemlju. Voditelj
novinarjev je imel postati poslanec
Dombksi, ki pa v sled nastalega parla-
mentarnega položaja ostane doma. Sku-
pino poljskih novinarjev bo zato vodil po
Italiji ravnatelj lista »Kurjer Polski«,
predsednik poljskega novinarskega dru-
štva.

— Albanija pred svetom Zveze na-
rodov. V četrtek se je svet ženevske
Zveze narodov bavil s poročilom prei-
skovalne komisije za Albanijo, ter imeno-
val uradnika nizozemske kolonijale upra-
ve Hungerja za svojega finančnega sve-
tovalca pri albanski vladi. Komisija po-
polnoma zaupa v albansko plemo ter se
nadeja, da bo albanska vlada uredila za-
konodajo ter javno varnost tako, kakor
je to v navadi pri drugih civiliziranih dr-
žavah v Evropi.

— Italijanski delavstvo ostane raz-
cepljeno. Poročali smo že, da se je zad-
nje dni vršil kongres socialistične stranke
Italije v Milanu. 18. aprila se je vršilo
na zborovanju končno glasovanje za ali
proti enotni socialistični frontu. Pri vo-
litvah so na celi črti zmagali protifuzio-
nisti, t. j. tisti, ki so bili za socialistično
stranko brez komunistov.

Prosveta

Ljubljanska drama.

Sobota, 21.: »Hasanaginica«. A.
Nedelja, 22.: ob 15.: »Kraljestvo dobro-
te in ljubezni«. Mladinska predstava.
Prireditelj golencev »Mladinskega do-
mas«. Izv. ob 20.: »Revizor«. Izv.
Pondeljek, 23.: »Hasanaginica«. B.

Ljubljanska opera.

Sobota, 21.: »Rigoletto«. B.
Nedelja, 22.: »Janko in Metka«. Izv.

Šentjakobski oder v Ljubljani.

Sobota, 21.: »Razvalina življenja«.

Celjsko gledališče.

Torek, 24.: »Hasanaginica«. Abonma.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 21.: »Svatba Krečinskiga«. A.
Nedelja, 22.: »Tri mladenke«. Izv. Kupo-
ni. Gostuje g. Sowlski.

Iz ljubljanskega gledališča. Pri pred-
stavi »Rigoletta« poje danes naslovno
vlogo g. Levar, vloga Sparafucija pa g.
Betetto. — Jutri, v nedeljo se vprizori v
letošnji sezoni prvič zabavna in slavna
Gogoljeva komedija »Revizor« z gostom
g. Markovičem v vlogi poglavarja. G.
Markovič je imel kot »Hasanaga« v Ogr-
zovičevi »Hasanaginici« popoln uspeh.
Njegovi kritiki trdijo, da je kot poglavar
v »Revizoru« še boljši in da je ta vloga
sploh njegova največja kreacija. V vlogi
Hlestadkova nastopi pri tej predstavi
prvič g. Purjata. Pred 17 leti je v ruskem
mestu Herson v njej debitiral, na njej je
sežidal svoje gledališko ime, igral jo je
poznaje več nego stokrat, z eno besedo,
ta vloga je glavni povod njegove nagle
in uspešne gledališke kariere. Nedeljska
predstava obeta postati zato zelo zani-
miva.

Iz pisarne Šentjakobskega odra v Ljub-
ljani. Danes v soboto vdrugič Finžgarje-
va »Razvalina življenja«, drama iz
kmečkoga življenja, kakršnih je pri nas
na deželi obilo. Gdca Metka Hamova
ima s to predstavo svoj 50. nastop na
našem odru. Veliko njeno požrtvovalnost
bo pripoznal vsakdo, saj vrši naša igral-
ka kljub svoji skromni plači — je držav-
na namestnica — kulturno delo v času,
ko se vseposvoda le zabavlja in kritizira.
V torek 24. t. m. se vprizori Razvalina
življenja v tretjič. — Vodstvo.

»Hasanaginica« v Celju. V torek 24.
gostuje v Celju ljubljansko narodno gle-
dališče z »Hasanaginico« z g. Markovi-
čem, članom zagrebškega gledališča kot
gostom. Začetek ob 8. uri. Abonma.

Dolinar-Bucikova razstava. Kakor smo
že poročali, priredita kipar Dolinar in
slikar Bucik dne 29. t. m. v Jakopičevem
paviljonu razstavo. Lojze Dolinar bo
razstavil kakih 23 novih plastik, ki jih
je izvršil v zadnjem času, slikar Bucik
pa kakih 50 oljnatih slik in risb, med
njimi več portretov znanih ljubljana-
nov in ljubljancov. Ta razstava goto-
vo zasluži vso pozornost našega občin-
stva, zato jo bo gotovo številno posejilo.
mah.

Sokolstvo

Važne seje ČOS. Dne 5. in 6. maja se
bodo vršile v Pragi važne seje odbora
ČOS. Dne 5. maja se bodo čitala poro-
čila funkcionarjev ČOS. o dvoletnem
delovanju, poročila o delovanju žup in
izvršile nove volitve predsedstva ČOS.
Dne 6. maja se bo razpravljalo o Fige-
nerjevem fondu, o odhodu Sokolstva na
zlet francoskih gimnazij v Rouenu, o
Tyrsevem domu, o glavni skupščini ČOS,
o podeljevanju podpor iz sokolskih fon-
dov, o temeljnih zdravstvene organiza-
cije v Sokolstvu in o mednarodnih tek-

Sport

Službene objave LNP. — Za tekme
22. t. m. so delegirani sledeči sodniki:
Jadrani: Slavija (igrišče Primorja ob 15.)
Jerala; Svoboda: Slovan (igrišče Pri-
morja ob 16.30) g. Kepec; Ilirija komb.:
Celje (igr. Ilirije ob 16.) g. Hus; Jadran
rez.: Slavija rez. (igr. Ilirije ob 10.) g.
Hartmann; Ilirija im.: Krakovo (igri-
šče Ilirije ob 14.) g. Beneš. — Igr. Glo-
bočniku Stojanu (LASK) in Rozmanu
Mirku (Hermes) je dovolil upr. odbor go-
stovanje v SK. Korotanu (Kranj) dne 22.
t. m. proti sušaški Slaviji. — Igr. Filipu
Štrbiču (Svoboda, Maribor) se dovoljuje
takošnjo nastopanje v prijateljskih in
mednarodnih tekinah v smislu § 10. o. p.
— Ugodilo se je ponovni prošnji igr. Fr.
Čuka (Jadrani), verificiranje izvede posl.
odbor. — Tajnik.

Ilirija v Celje. — Na igrišču Ilirije
ped drž. kolodvorom v Ljubljani se vrši
v nedeljo ob pol 16. nogometna tekma
med SK. Celje in SK. Ilirija. SK. Celje je
tekmo letošnje sezone dosegel znaten na-
predek, nedavno je igral proti Atletik
SK., svojemu lokalnemu tekmeču, neod-
ločeno 3 : 3. — Ob 14. (samo ob ugod-
nem vremenu) igrajo juniorji Ilirije proti
mladinskemu moštvu »Krakovo«.

Povratek Gradjanskega iz Španije.
Po šestdesetinski odsotnosti se je moštvo
Gradjanskega v četrtek popoldne zopet
vrnilo v Zagreb. Kako častno je Grad-
janski ob precej težkih priklakah zastopal
v inozemstvu naš nogometni sport, je
znano. Zagrebčani so zato svojim sport-
nikom prirediteli prav lep sprejem. Ze dol-
go pred prihodom vlaka se je zbrala
pred kolodvorom tisočgjava množica, da
pozdravi svoje ljubljence. Ko je privozil
vlak na kolodvor, so nogometnašem za-
doneli viharni pozdravi. V imenu JNS. je
pozdravil Gradjanskega predsednik dr.
Petanjek, za ZNP. dr. Suklje, za člane
pa g. Vidič. Z lepim nagovorom je sla-
vil delovanje Gradjanskega tudi zagreb-
ški podžupan Krčelič.

Kolesarska tekma Milan - Turin. Dne
15. t. m. se je vršila tekma Milan - Turin
(286 km), ki šteje za italijansko prven-
stvo. Kljub slabemu stanju cest so dir-
kači dosegli izvrstne čase. Zmagal je
znani italijanski dirkač Girardengo, ki je
sedaj v izborni formi. Rabil je 10 ur (po-
vprečna hitrost 29,6 km), kot drugi je
dospel na cilj Belloni, in sicer 7,5 minute
za prvim, tretji je Brunero.

Šah

Simultansko produkcijo priredita da-
nes zvečer v klubovih prostorih najmlaj-
ša klubova mojstra, prvaka g. Stupan in
g. Fabijani. Pričetek ob 8. zvečer. Vabi-
jo se vsi zainteresirani in ljubitelji šaha.
Ljubljanski šahovski klub (Narodna ka-
varna).

Objave

• Československá Obec v Ljubljani po-
rādā každou sobotu u »Mraku«, Rim-
ska cesta, večerni schuzky s programem.
Tuto sobotu se přednáší o Komenském,
následující o Štrossmayerovi. Sučastne-
te se! Hosté vítáni.

• Legitimacije za II. Zagrebački Zbor,
ki se vrši od 22. aprila do 1. maja se
prodajajo za ceno 40 Din komad v ura-
du Ljubljanskega veleposlana, Ljubljana,
Gospodstvska cesta. Lastnik legitimacije
ima pravico na 50 odst. popusta po že-
leznicah iz svojega bivališča do Zagreba
in nazaj za čas do 15. maja; dalje velja
legitimacija tudi kot stalna vstopni-
la v vse prostore zagrebškega sejma.

• O. Z. javnih nameščencev in vpo-
lencev za Slovenijo ima v ponedeljek 23.
t. m. ob 20. uri v restavraciji »Mrak«
na Rimski cesti nad vse važno sejo šir-
šega odbora. Na dnevnem redu so važni
sklepi glede soudeležbe O. Z. pri akcijs-
kem odboru. Vsi delegatje se pozivlja-
jo, da se seje, ki bo odločilna za nadalj-
ni potek delovanja akcijskega odbora v
zvezi z O. Z., zanesljivo udeleže. —
Predsedstvo.

• Splošni poset deželne muzeja v
Ljubljani. Od dne 22. t. m. dalje bo de-
želni muzej odprt za splošni poset
vsako nedeljo od 10. — 12. ure.

• Mladinska predstava v Ljubljani.
Igra za mladino »Kraljestvo ljubezni in
dobrote« je polna živahnih prizorov in
raznih čarobnih dogodiljaev. V njej na-
stopijo kralji, škrlatje, metuljčki, razni
duhovi in ostali prebivalci čarobnega
kraljestva. Mladinski dom na Kodelj-
evem jo uprizori s svojimi gojenci v
dramskem gledališču in sicer v nedeljo,
dne 22. t. m. ob treh popoldne. Vstopni-
ce so na razpolago pri dnevi blagajni
in opernem gledališču in pol ure pred
predstavo pri blagajni v dramskem gle-
dališču.

• Jugoslovenska Matica v Škottji Lo-
ki priredi v nedeljo v Sokoškem domu
družabni večer. Med drugim predavanje
o zasedenem ozemlju. Sodeluje Ko-
zinov kvartet in sokolski orkester.

• Avtomobilna prometna, d. d. javlja,
da se na progi Ljubljana-Vranksko z 21.
t. m. promet začasno ukine. Na progi
Trata-Skojka Loka-Zelezniki, pa bo od
nedelje 22. t. m. dalje vsako nedeljo in
praznik odhajal avto z železniške posta-
je Skojka Loka v Železnike namesto ob
16. kakor do sedaj, že ob 12.15. Nadaljne
spremembe voznih redov z ozirom na
poletno sezijo se objavijo v kratkem.

• V podoficirsko šolo vojne mornarice
v Šibeniku se sprejme v oktobru t. l. do
120 gojencev. Pogoji za sprejem v šolo
so, da je kandidat najmanj 16 in ne več
kot 18 let star, da je dovršil najmanj
štiri razrede ljudske (osnovne) šole, da
je državljan kraljevine Srbov, Hrvatov
in Slovincem in da je telesno sposoben
za mornariško službo. Podrobni pogoji
so razvidni iz »Uradnega lista«. Lastno-
ročne prošnje je predložiti komandantu
podoficirske šole vojne mornarice v Ši-
beniku najkasneje do 30. junija t. l. —
Pouk v tej šoli traja dve leti.

Nesretna ljubosumnost

V vasi Kliki v istoškem okraju ob al-
banski meji se je zgodil strašen zločin.
Neki Marko Noc, katoliški Albanc, se je
poročil z osemnajstletnim lepim dekletom
Marto. Takoj po poroki pa je postal
Marko silno ljubosumen in tako je pri-
šlo že prve dni zakona do popolnega
razdora med mladima novoporočencema.
Ko mož ni hotel prenehati s svojimi lj-
ubosumnimi očitki, mu je izjavila Marta,
da ga bo pustila in da je že sporočila
svojim staršem, naj pridejo po njo. To
svojo pretnjo je Marta ponovila tudi na-
slednji dan in to je Marka tako razbu-
rilo, da je zvečer, ko je žena zaspala,
vzel sekiro in ji odsekaj glavo. Potem je
pobral najpotrebnejše reči in zginit go-
tovo med odmetnike. Zjutraj so prišli
starši Martini, da bi mlado poročenca
pomirili, pa so našli mrtvo hčer brez
glave!

Ruska begunka Elizabeta Kadljovska
v Sarajevu se je poskušala te dni usmr-
titi, pa so jo vendar še rešili. Elizabeta
je žena blaginjske sarajevskega gleda-
lišča, Mešislava Kadljovskega. Na svo-
jega moža je bila zelo ljubosumna in ga
s tem neprestano mučila. Tako je bilo
tudi pred par dnevi in mož, ki se je hotel
izogniti prepiru, za katerega se je že za-
čelo zanimati že tudi sosedstvo, je hotel
oditi od doma. Žena ga je prosila, naj
ostane, ali mož ji je izjavil kategorično,
da ne mara več ostati žnjo pod isto stre-
ho. To je ženo tako razburilo, da je zbe-
žala v sosednjo sobo in se zaklenila. Mo-
ža je začel skrbeti in je vmiolil vrata. In
v sobi je našel na postelji svojo ženo
nezvestno in vso pomazano z jodovo
tinkturo. Nesrečnica je izpla steklenično
joda, ki je ležala izpraznjena poleg nje
na

Domače vesti

* Vsem cenjenim naročnikom smo danes priložili položnice ter jih prosimo, da plačajo takoj po prejemu tekoče, kakor tudi morebitno zamudno naročnino, da se jim pošiljanje ne prekine. One naročnike, ki so naročnino plačali vnaprej, prosimo, da plačajo s polnoizpolnjenimi, za kolikor se je list s 1. aprilom podražil. — Upravništvo »Jutra«.

* Jubilej češkega novinarja. Te dni slavi gosp. Antonin Žalut, senior češkoslovaških novinarjev v Slovaški in urednik »Slovenske Politike« v Bratislavi 70letnico svojega rojstva. Pri svojem novinarskem delu se je zelo zanimal zlasti za življenje Jugoslovancev.

* Naučno potovanje zagrebških visokošolcev. Služatelji zagrebške visoke šole za trgovino in promet so odpotovali pod vodstvom prorektorja Bošnjaka in dekana dr. Karlovića na daljše naučno ekskurzijo. Najprej si bodo ogledali vzorčni sejem v Milanu, nato pa odpotujejo po šentgotthardski železnici na vzorčni sejem v Basel. Od tu jih vodi pot v Curih in ostala švicarska mesta, kjer si bodo ogledali švicarsko industrijo. Iz Švice odinejo preko Zeneve in Lyona na vzorčni sejem v Pariz, kjer bodo prisostvovali otvoritvi sejma. Preko Strassburga, Stuttgarta in Monakovega se vrnejo nato domov. Vseh izletnikov je 35. Konzulat vseh držav so jim šli zelo na roko in jim omogočili to važno in koristno potovanje.

* Detonacija pred narodno skupščino. Včeraj ob pol 11. se je začela v bližini narodne skupščine močna detonacija, ki je sodeč po zvoku, izvirala od bombe ali granate. V istem trenutku sta bili razbiti dve šipi okna v demokratskem poslanskem klubu in so drobci padli na tla. Granata je eksplodirala na dvorišču vojnega ministrstva. Neki narednik iz Štipe je prinesel s seboj štiri francoske granate, ki jih je imel oddati v delavnico. Ena mu je eksplodirala in mu odrgala desno roko, dva vojaka pa lahko ranila. Oblasti so odredile strogo preiskavo. V demokratskem klubu, kamor so prileteli drobci, ni bil nihče ranjen.

* Izročitev Radića sodišču. Pravosodni minister je s štirimi akti zahteval od narodne skupščine izročitev Radića in njegovega poslanca dr. Adžije radi prestopkov §§ 92., 103., 104. in 487. kaz. zak., ki se odnašajo na tiskovne delikte. Na predlog zagrebškega državnega pravdnika zahteva pravosodni minister proti Radiću kazensko preiskavo radi prestopka zakona o zaščiti javnega reda, ki ga je zagrešil v svojem »Slobodnem Domu« z dne 1. oktobra in 5. novembra 1922; nadalje izročitev Radića in dr. Adžije radi članka: »Resni časi« v »Slobodnem Domu« z dne 3. decembra 1922.

* Krvav spopad med frankovci in Orjunaši v Sarajevu. V sredo zvečer je došlo v Sarajevu do krvavega spopada med 6 frankovci in 20 nacionalisti, tekom katerega je padlo tudi sedem streliv iz samokresa. Dva strelja sta smrtonosno ranila v trebuh ravnatelja Saveza hrv. zemljoradniških združenj, Jurija Sočo, nakar so frankovci zbežali. Težko ranjen pa je bil tudi nacionalist Stojaković, vendar pa njegovo stanje ni nevarno.

* Provokacije vojvodinskih Nemcev. Te dni je nacionalistična omladina v Novem Sadu odstranila nemške napise nemških in židovskih tiskov, nakar so Nemci v noči razbili in odstranili vse srbske ali hrvatske napise, tako da je bilo nakrat vse mesto brez napisov.

* Smrtna kosa. V Framu pri Mariboru je umrl v sredo upokojeni učitelj g. Leopold Šerbinek. Pokojnik je bil odlični pristaš demokratske stranke in naročnik našega lista od njegovega početka. Pokopali so ga včeraj dopoldne. Bodi mu lahka slovenska zemlja! — V Mariboru je včeraj umrl g. Ivan Grubitsch, trgovec in bivši dolgoletni predsednik mariborskega trgovskega gremija. Umrl je v starosti 86 let. N. v. m. p.

* Izpembebe v državni službi. Živnozdravniška pokrajinske uprave za Slovenijo dr. Šimen Žibert in Stanko Arko sta imenovana za tajnika II. razreda pri veterinarskem oddelku poljedelskega ministrstva. Kancelist Valentin Flis pri oddelku za prosveto je dodeljen kot pisarniški uradnik okrajnemu glavarstvu v Litiji. Absolvirana agronomka Valentina Vidle-Lunjeva je sprejeta v državno službo kot kmetijsko-strokovna uradnica s prejemki XI. razreda. Ivan Koudelka, okrajni tajnik, je trajno upokojen. Pisarniški official Josip Mozetič pri deželnem sodišču v Ljubljani in jetiški paznik Martin Slaček pri okrožnem sodišču v Mariboru sta na lastno prošnjo upokojena. Sodni sluga Franc Weissbacher v Ptujju je disciplinarno odpuščen iz državne službe.

* Javno brezplačno cepljenje zoper koze vseh onih, ki še niso bili cepljeni ali tekom zadnjih pet let niso bili cepljeni, se bo vršilo v Mestnem domu dne 25. aprila in 2. maja, za Spodnjo Šiško 26. aprila v ljudski šoli, za Vodmat 27. aprila v mestni ubožnici, za Barje 27. aprila v barjanski šoli, vsakikrat ob 4. popoldne. Otroci dobe tudi izpričevala o cepljenju, potrebna pri sprejemu v ljudsko šolo. Cepljenje se

necepljenih otrok in vseh onih, ki tekom zadnjih pet let niso bili cepljeni, je obvezno.

* Cepljenje proti črnim kozam v Zagrebu. Kako velik je bil odziv publike na apel zdravstvenih oblasti, da se vsakdo, kdor zadnjih 5 let ni bil cepljen, podvrže sedaj cepljenju proti črnim kozam, dokazuje najbolj dejstvo, da je bilo do sedaj cepljenih v Zagrebu okoli 50 tisoč oseb.

* Poljski akademiki v Ljubljani. »Akademsko pevsko društvo politehnike iz Lwowa« priredi 28. t. m. koncert v Unionski dvorani. Ponovno se obračamo do ljubiteljev glasbe in še posebej na narodno čuteče občinstvo, da sprejme ob tej priliki po enega ali dva akademika omenjenega društva na stanovanje za dva dni, 27. in 28. aprila. Cenjene ponudbe blagovolite poslati na naslov: »Društvo prijateljev poljskega naroda« Slomškova ulica 7.

* Čehi v Rogaški Slatini. Češko-internacionalno kopalniško in hotelsko društvo za kraljevino SHS, pri kateri je udeleženo tudi slovenski kapital, je vzelo v najem »Aleksandrov dom« v Rogaški Slatini in bo vodilo pod strokovnjakim vodstvom ravnatelja iz Karlovičev varov po vseh tozadevnih predpisih tudi dietično kuhinjo. Poleg tega so Čehi kupili znani hotel »Triglav« ter dr. Gregoričev vilo, kjer se otvori variete in igralnica. Novo podjetje se je dalje zavezalo se to leto zgraditi novo, moderno poslopje za kino, tako da bo tudi gornja dvorana v zdraviliškem domu na razpolago za koncerte in druge prireditve. Našemu najljubljajšemu jugoslovenskemu zdravilišču se torej obeta največji vsestranski napredek in razmah, posebno ko sme zdaj računati tudi z množico gostov iz Češkoslovaške. Ker pa se zvišajo cene za stanovanja in drugačne pristojbine samo za 20 do 30 odst. ter se dobe sode že za 8 Din dnevno, ni dvoma, da ostanejo Slatini zvesti tudi vsi njeni dosedanjí posetniki. Koncertirala bo letos zopet vojaška godba.

* Direktni brod Osijek-Beograd. Dne 15. t. m. je prišel obratovlati direktni brod Osijek-Beograd in obratno. Brod odhaja iz Beograda o ponedeljkih, sreдах in petkih ob 7. zjutraj in prispe v Osijek ob 24. Iz Osijeka odhaja v torkih, četrtkih in sobotah ob 6. zjutraj in prispe v Beograd ob 19.50.

* Elektrifikacija Celja in okolice. Od celjskega občinskega sveta izvoljeni odsek za elektrifikacijo celjske kotline, ki obstoja iz župana, zastopnikov posameznih klubov, referenta za elektrarno, uradnega predstojnika in vodje mestne elektrarne, je v svoji seji, dne 19. t. m. sklenil pospešiti pogajanja s falsko elektrarno ter voditi z njo neposredna pogajanja. Upati je, da bo stavila take pogoje, ki bodo za interese sprejemljivi. Mesto Celje pa ima že tudi druge projekte, ki pridejo resno v poštev, ako bi bili pogoji falske elektrarne nesprijemljivi.

* Otroška razstava v Beogradu. Odbor za prirejanje otroških razstav priredi v Beogradu veliko otroško razstavo s sodelovanjem vseh korporacij, ki se bavijo z zaščito in vzgojo dece in mladine. Razstava bo odprta od 27. maja do 3. junija in bo obsegala vsa otroška vprašanja. Imela bo nastopne oddelke: 1.) pred porodom, 2.) porod, 3.) dojenček, 4.) malo dete (1.—3. leta), 5. dete (od 3.—6. leta), 6. doba osnovne šole, 7.) mladost (11. do 14. leta), 8. doba pubertete (14. do 18. leta), 9. ustanove in 10.) ustanove za zapuščeno dečo.

* Protizakonita uporaba že rabljenih frankovnih znamk za ponovno frankiranje poštinih pošilk. Poštna uprava je ugotovila, da nalepljajo stranke na pismenske pošiljke dostikrat take znamke, ki so bile za frankiranje pošilk že porabljene, ali pa znamke, ki so sestavljene iz več delov, oziroma, ki so izrezane iz že nerabljenih dopisnic. Na takih znamkah se sledovi prvotnih poštinih pečatov včasih še prav dobro poznajo, ali pa so z mehaničnimi sredstvi ali celo s kemičnimi sredstvi zabrisani, deli sestavljenih znamk pa skrbno strnjeni. Tako goljufivo frankiranje ni samo po poštinih obratnih predpisih neveljavno (prejemnik take pismenske pošiljke plača namreč dvojno frankovno pristojbino), ampak se smatra obenem za prestoppek zoper državni dohodarstveni zakon, ki predpisuje za tak prestopkek kazni in zahteva, da naznani poštna uprava krivca finančni oblasti. Stranke naj torej v lastnem interesu pazijo, da ne bodo hote ali nehoti kršile finančnega zakona.

* Delavnica ponarejenih bankovcev. Tržaška policija je razkrila v Žavljah pri Trstu delavnico ponarejenih bankovcev. Ko so se redarji ponorci približali neki hiši, so iz nje bliskoma izginile v temo tri osebe, katerim se je vkljub zasledovanju posrečilo ubežati. Redarji so vdrli nato v hišo in našli v kleti gorčo svečo, ter 670 bankovcev po 50 lir Banca d'Italia serije E 155.4449. Bankovci so bili že izgotovljeni in jim je manjkalo samo še vođeno znamenje. V kleti so našli redarji tudi razno tiskarsko orodje, ki je bilo sveda zaplenjeno. Policija pridno zasleduje ponarejevalce.

* Strašna družinska tragedija pri Kočevju. V vasi Polom pri Kočevju se je dne 11. t. m. odigrala strašna družinska tragedija. Trgovca z lesom, gostilničar in župan Ivan Lobe, je z loveko puško ustrelil svojo ženo. Smrtonosni strel je počil na Lobetovem dvorišču okoli pol-

dne. Vse je drvelo na kraj nesreče, kjer se je žena zgrudila mrtva na tla. Strel je zadell nesrečnico v prsa in zdravniška komisija je ugotovila 12 vstrelin svinčenih zrn. Kaj je dovelo moža k strašnem koraku, bo dognala sodna preiskava. Gospa Lobe, rodom Gorenjka, je bila stara šele 33 let in splošno priljubljena. Zapustila je tri mladoletne otroke.

* Ponesrečenci pri streljanju z možnarji. Za časa velikonočnih praznikov je bilo od možnarjev obstreljenih in v bolnico pripeljanih okoli 15 oseb, od katerih sta dve celo umrli. Toda fantje še niso opustili tega nevarnega streljanja. Nova nesreča se je zgodila te dni na Brezovici pri Litiji, ko so streljali na čast novim zvonovom. Pri tem se je možnar razletel in kosci so odleteli posestnikovemu sinu Ivanu Sotlarju v levo nogo in mu jo zdrobili. Odpeljali so ga takoj v bolnico.

* Nasilen gost. Gostilničar Franc Zalar iz Št. Vidja pri Logatcu je hotel odstraniti iz svoje gostilne Janeza Vidmarja, ker je izvalil preprič. To pa je Vidmarja tako razkačilo, da je potegnil iz žepa nož in ga zasadil gostilničarju v trebuh s tako silo, da so mu izstopila črva. Domači zdravnik je dal Zalarju prvo pomoč, nakar je bil prepeljan v ljubljansko bolnico. Njegova rana je zelo nevarna.

* Žrtve vojnih granat. V baraki v Podgorici stanujoči brezposelni Emij Schieratti iz Vidma je te dni pod Kalvarijo sekal drevo, da preskrbi svoji družini kurivo. Pod zamahom sekire je eksplodirala v debilu drevesa skrita granata in ga tako težko ranila po vsem telesu, da je takoj izdihnil. Pretepeljivo je, da mu je žena ravno usodnega dne preskrbela službo. — V Vrtojbi je naletel 9letni Ivan Malič na granato, ki je eksplodirala in ga poškodovala na nogah in rokah.

* Odvraten zločin. Na Savincu v Beogradu je bil izvršen te dni res odvraten zločin. Neki sedemdesetletni stavek, pek Jačim Bošković je zvalil v predvorje vaskre cerkve neko desetletno Vono Srebrnič, dal ji tam šokolade in bonbonov ter jo potem odvedel proti neki novogradnji. Ljudje, ki so to videli, so začeli sumiti, da stavek nima poštenih namenov in so mu sledili. In res, v mrčni sobici nedograjene stavbe je hotel pohotni stavek zadržati svoji pohoti in je dekletcu zamašil usta, da ne bi vpilo. K sreči so v tem že prišli ljudje; ko jih je stavek opazil, se je hotel z njo celo stepsti. Sveda so ga obvladali in izročili orožniku, ki je pohotnega staveka odvedel na sodišče.

* Uspešen boj z razbojniki. V Črni gori je več razbojniških čet, s katerimi se morata orožništvo in vojaštvo stalno boriti. Neki orožniški oddelk je prišel te dni pri vasi Prisoj v andrijeviškem okrožju v kontakt z močno razbojniško četo, ki je zbežala v neko hišo in se tam zabarikadirala ter otvorila na orožnike ogenj. Vodja orožniškega oddelka podporočnik Šabanović je razvrstil orožnike okoli hiše, sam je pa splezal do odprti-ne, skozi katero so razbojniki streljali in je vrgel skozi njo dve bombi. Bombi sta samo demolirali del hiše, razbojniki so pa hitro stekli iz hiše in si poiskali druga sklonišča. Podporočnik Šabanović je takoj šel z orožniki na juriš, pognal razbojnike, njihova voditelja Dulovič in Orovič pa sta ostala na mestu, prvi mrtev, drugi pa težko ranjen. Podporočnik in orožniki so bili predlagani po ministru notranjih zadev v odlikovanje, ker so se prav dobro držali.

* Drzna tatvina v Št. Vidu pri Grobelnem. V četrtek, okoli treh zjutraj, so vdrli neznani tatovi v dobro založeno trgovino trgovca Vinka Narata. Pod oknos so predrl do 60 cm debeli zid ter znosili na voz skoro vse dražje stvari. Police z blagom za obliko so popolnoma izpraznili. Po »težkem delu« so si privoščili še nekaj litrov vina in se nato odpeljali. Škoda je ogromna; ceni se na stotisoč dinarjev. Onemu, ki najde sled za drznimi tatovi, je obljubljena visoka nagrada.

* Razne nesreče. Na postaji Zidani most je prišel vsled lastne neprevidnosti železniški delavec Anton Ocepek med premikajoč vlak, ki ga je pritisnil čez prsa in mu zlomil rebra. — Josip Smerdu, strojnik južne železnice na Rakeku, je obsekaval ob železniškem tiru drevje, pri čemur se je močno vsekal v desno nogo. — Renat Anič, ključavničar v tovarni »Bistra« si je pri delu poškodoval desno roko. Vse ponesrečence so pripeljali v bolnico.

* Kino »Tivoli« v Ljubljani predvalja samo še danes in jutri, v nedeljo, veliko moralno dramo »Velikomestni vampiriji«. — V pondeljek sijajna premiera prekrasne drame »Krivci« v glavnih vlogah Anton Tiller in Ilsa Lorm.

* Koncert v kavarni Evropa v Ljubljani danes v soboto. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost. Svira vojaška godba.

* V kavarni »Central« v Ljubljani vsak dan koncert. Vstop prost.

* Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik »KARO«-čevljev, ki je opremljen z vsemi zelo praktičnimi pripomočki za odmerjanje noge. Dragotin Roglič, Maribor, Koroška cesta 19, telefon 157.

* Čevlji domačih tovarn Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko« so najboljše in najcenejše. Zahtevajte jih povsod. Glavna zaloge na drobno in debelo Ljubljana, Breg št. 20 in Aleksandrova cesta št. 1.

Gospodarsivo

ZASTOJ ROBE V POSTAJI LJUBLJANA GL. KOL.

Zadnje čase nastajajo v postaji Ljubljana gl. kol. velike prometne težkoče vsled izvanrednega nakupičenja vozovnih tovarov, tako za lokalno oddajo, kakor za tranzit in za ocarinjenje. Zda stoji v Zalogu preko 200 zadržanih vozov. Ako se tej kalamiteti takoj korenito ne odpmore, bi bila železniška uprava prisiljena seči po skrajnih sredstvih, da vzdrži promet v polnem obsegu, to je skrajšati prosti oddajni rok na najmanjšo mero, n. pr. 6 ur, ali oddajno robo iztovoriti in namestiti kjerkoli na stroške in nevarnost prejemnika, ali po največji odredbi ministrstva za promet robo takoj prodati, če je prejemnik pravočasno ne prevzame in odpelje, ali ustavi nadaljni dotok robe za nedoločen čas, ali prepovedati ponovno predajo (re-ekspedicijo) in robo iztovoriti itd.

S takimi strogi in upravičenimi odredbami bi bilo prebivalstvo v občutni meri prizadeto. Zato se obrača železniška uprava na vse interese s pozivom, naj upoštevajo njen težak položaj in naj storijo s svoje strani vse v svrhu nujne ureditve, n. pr. naj pospešijo aviziranje robe s tem, da po možnosti sproti prevzamejo obvestnice na postaji, da neposredno na to izkupijo tovarne liste, plačajo pristojbine in robo brezpogojno odpeljejo v predvidenem roku, in da zlasti robo, ki jo nameravajo poslati naprej v istem vozu, takoj po dohodu odpremijo na novi naslov. Posebej omenjamo glede ponovnih predaj carinskih pošilk, naj si pošiljatelji pravočasno preskrbijo vse potrebne izvozne, uvozne in carinske papirje, da se more ocarinjenje in odprava neovtrano izvršiti.

Upamo, da naš apel ne bo ostal brez uspeha in da ga bodo vsi prizadeti vsestransko uvaževali v svrhu vzpostavitve normalnega prometa.

Obratno ravnateljstvo J. ž.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (20. t. m.): baška pšenica 76 — 77 kg 8 vagonov po 450 — 453,50, 77 — 78 kg 2 vagona po 455, 78 — 79 kg en vagon 455, ječmen 64 — 65 kg duplikat kasa 2 vagona po 315, 64 — 65 kg 1 vagon 315, 66 — 67 kg povpraševanje 312,50, oves baški ponudba 290, sremski 1 vagon 297,50, kuruza baška prompt 7 vagonov po 257,50 — 260, sremska 2 vagona po 280, baška 2 — 3 odst. defektna, 2 vagona po 267,50, okroglo garantirana 4 odst. defektna 2 vagona po 270, za maj duplikat kasa ponudba 270, fižol beli povpraševanje 465, moka pšenična baška »00« 2 vagona po 675 — 680, »7« 455, banatska »0« povpraševanje 685, otrobi v papirnatih vrečah ponudba 115.

Mariborski trg (15. t. m.). Cene v dinarjih. Goveje meso I. 21 — 22, II. 20 — 21, III. 19 — 20, teletina I. 21 — 22,5, II. 19 — 21, svinjsko meso 32,50 — 37,50 salo 40, slanina 36,75 — 38,75, prekaljena slanina 40, mast 42 — 45, kranske klobase (kg) 45, goveje kože 15 — 17,50, telečje 20,50 — 22,50; perotina: kokoši komad 50 — 60, zajec domači (majhen) komad 10, večji 30, mleko (l) 4,50 — 5, smetana (l) 15 — 16, surovo maslo (kg) 58, moka »0« (kg) 8, »1« 7,50, »4« 6,75, prosena kaša 7,50, ješenj 6 — 7, ajdova moka 8 — 9; sladkor seno (cent) 212 — 222, otava 222,50, ovsena slama 150; čebula (kg) 4 — 7, zelje kislo 6,50.

Zagrebski žitni trg (19. t. m.). Postavna baška odnosno vojvodinska postaja notirajo: pšenica 455 — 465, kuruza žolta okoli 270, rž 350 — 380, ječmen za pivovarne 325 — 350, za krmo 300 — 315, oves 280 — 297,50, fižol pisan 500 — 650, beli 450 — 500, moka pšenična »0« 675 — 700, »2« 650 — 675, »4« 625 — 650, za krmo 225 — 250, ržena 500 — 525, otrobi drobni 170 — 180, debeli 250. Tendence mirna.

— Pred otvoritvijo Zagrebškega velikega sejma. Zadnje priprave za veliki sejem v Zagrebu se dokončujejo. Sejem se otvori v nedeljo ob 10. zjutraj. V krogih razstavljalcev vlada optimistično razpoloženje glede uspeha prireditve.

— Vprašanje izvozne carine na moko. Iz Beograda poročajo: Mlinska industrija je podvzela akcijo za nadaljnje znižanje izvozne carine na moko, da se omogoči izvoz vseh vrst moke. Od naših mlinov morejo doslej izvažati le oni, ki se nahajajo na periferiji, ker pri teh stroški za prevoz niso tako visoki.

— Naša trgovina preko Soluna je znašala v prošlem tednu: 3 vagona gradbenega lesa, 6 vagonov kuruze, 8 vagonov deskov, 3 vagona sode, 1 vagon vrvarskih izdelkov, 18 bal kož, 1 vagon mineralne vode, 11 vagonov konj, 6 vagonov volov in 8 vagonov fižola.

— Izgube avstrijske zunanje trgovine. Z Dunaja poročajo: Radi omejitve de-

viznega prometa v Madžarski, Jugoslaviji in Rumuniji trpi avstrijska industrija in trgovina ogromno škodo. Te dni so imeli avstrijski interesi zborovanje, na katerem so razmotirali vprašanje, kako naj se temu odpmore, in so izročili vladi spomenico s prošnjo, naj se skuša vlada potruditi za zboljšanje teh prilik.

— Naraščanje hranilnih vlog na Dunaju. Pri 13 dunajskih denarnih zavodih se je skupni znesek vlog povečal tekom meseca marca od 151 na 178 milijard avstrijskih kron.

— Obtok bankovcev v Madžarski se je v drugem tednu aprila povečal za 4,57 milijarde na 88,1 milijarde kron. Državni prednjmi so se povišali za 2 na 33 milijard.

— Proizvodnja sladkorja v Poljski je znašala v zadnji kampanji 26.500 vagonov; od tega se je izvozilo že 4700 vagonov.

— Višeci dolgovi Nemčije so se dvignili od 1. do 10. t. m. za 602,92 milijarde na 7204,06 milijarde mark.

— Ponovni rapidni padec nemške marke. Iz Berlina poročajo: Ponovni močni padec marke je zelo razburil prebivalstvo, ker je podobna, da je marka začela svojo staro rakovo pot, kar bo dvignilo dragino. V državnem zboru je izjavil poslanec Helfferich, da se morajo napraviti vsi potrebni koraki za podpiranje marke. Državna banka mora svoje zlate zaloge staviti na razpolago.

— Veliki sejem v Parizu. V Parizu se vrši letos veliki sejem od 10. do 25. maja. Informacije o potovanju, bivanju v Parizu kakor tudi glede sejma daje: Comité de la Foire de Paris, Paris 8, Place de la Bourse. Prijavnice dobijo interesi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Rekordna proizvodnja sirovega železa v Ameriki. Proizvodnja sirovega železa v Zedinjenih državah je znašala meseca marca t. l. 3.521.000 ton, to je za pol milijona ton več nego v februarju. To je dosedanja največja mesečna produkcija v Zedinjenih državah.

Borza dne 30. apr.

Zagreb, devize: Dunaj 0.1395 — 0.1405 Berlin 0.38 — 0.39, Budimpešta 1.90 — 2.05, Milan 491 — 493, London 461.50 — 463, Newyork ček 98 — 98,75, Pariz 655 — 660, Praga 296 — 297,50, Svica 1795 — 1805, Varšava 0.195 — 0.205, valute: dolar 97 — 97,50, madžarske kro-ne 1.80, češke 288 — 290, lire 483 — 485, franki 650 — 655, napoleoni 340, elekti: Ljub. kreditna 240 — 245, Slavenska 110 — 112, Pražedion 1020 — 1022,50, Slovenska eskomptna 159, Trh. premogokopna 880 — 900.

Beograd, devize: Berlin 0.35 — 0.36, Dunaj 0.14 — 0.1425, Budimpešta 2.10 — 2.15, Sofija 75, Praga 297 — 299, Zeneva 1803 — 1805, Pariz 655 — 660, Milan 491.50 — 492, Newyork 98.70 — 99, London 462 — 463.

Curih: Berlin 0.0221, Newyork 550.50, London 25.65, Pariz 36.72, Milan 27.32, Praga 16.41, Budimpešta 0.12, Beograd 5.55, Sofija 4.15, Varšava 0.0125, Dunaj 0.00775, avstr. žig. krome 0.00775.

Dunaj, devize: Beograd 714 — 716, Berlin 2.85 — 2.95, Budimpešta 14.70 — 14.80, London 330.700 — 331.300, Milan 3506 — 3514, Newyork 71.050 — 71.200, Pariz 4734 — 4746, Praga 2118 — 2125, Sofija 537.50 — 538.50, Varšava 1.48 — 1.58, Curih 12.900 — 12.930, valute: dolarji 70.725 — 71.025, levi 516 — 520, n. marke 2.70 — 3.00, funti 329.000 — 330.000, fr. franki 4675 — 4705, lire 3472.50 — 3487.50, dinarji 704 — 708, poljske marke 1.28 — 1.58, leji 329 — 331, švic. franki 12.810 — 12.870, češke krome 2102 — 2112, madž. krome 13.50 — 13.70.

Praga: Dunaj 4.50, Berlin 13.50, Rim 167.25, Budimpešta 71, Pariz 227.25, London 158.75, Newyork 34.20, Curih 609.75, Beograd 34.75.

Berlin: Dunaj 35.785, Budimpešta 498, Milan 125.485, Praga 75.810, Pariz 168.078, London 118.702.50, Newyork 25.486.50, Curih 458.850, Beograd 25.536.

Lastnik in Izdajatelj Konzorcij »Jutra«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

? Ali ste že poslali na-ročnino za „Jutro“?

Izjava.

Moje skupno obratovanje in poslovanje mesarije v Spodnji Šiški, Kolodvorska ulica št. 150, z Antonom Sagmeisterom je v razdružiti ter imenovani ni več upravičen sprejemati denarja na skupen račun.

Karel Foltyn.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 20. aprila 1923		Ljubljana 306 m nad morjem				
Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačn. 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	787.0	7.7	sev. zap.	dež	—
Ljubljana	14.	756.4	15.4	jug.	oblačno	—
Ljubljana	21.	756.8	12.0	jug.	—	—
Zagreb	7.	756.6	10.0	jug.	7.0	—
Beograd	7.	757.8	8.0	brezvetra	več obl.	—
Dunaj	7.	757.3	6.0	sev. vzh.	dež	1.0
Praga	7.	757.7	—1.0	jug. zap.	megla	1.0
Inozemst.	7.	756.4	4.0	brezvetra	oblačno	1.0

V Ljubljani barometer nestan., temper. visoka. Sonce vzhaja ob 5:04, zahaja ob 19:00

"Krvavi kardinal"

Zgodovinski roman

«To je tudi moje mnenje!», potrdi Rascasse. Zdi se mi, da bo v naši kraljevini jutri nekaj novega! Dobro torej! Pojdva v Fleury! Poglejva, odkod piha veter! Rešiva... ali tega ali onega, kakor bo... in pojdva potem z močnejšim! Kaj se ti zdi?»

«Rascasse, da sem jaz kralj, tebe napravim za svojega prvega ministra!»

Pustimo svoja dva zaveznika, da si pripravita svoj načrt za prihodnji dan. Kajti ob istem času sta se razgovarjala slično dva druga zaveznika, oboje neprimerno bolj pomembni za zgodovino Francije in nekoliko tudi za svetovno zgodovino. Videli smo ju v razgovoru, Rdečo in Sivo eminenco, kardinala Richelieuja in njegovega stalnega in močnega svetovalca, patra Jožefa, ki je s svojo plameno voljo podžgal fantazijo in usmeril delovanje kardinalovo. Tudi za njega je bil sestanek v Fleuryju, kakor za Rascasse, dogodek odločilne važnosti in Gaston Anžovinski je bil, kakor smo videli, od kardinala že obsojen na smrt... In baš, ko sta bila oba cerkvena dostojanstvenika sporazumna v tem

svojem sklepu, jima sluga naznani, da želi neki plemič nujno govoriti s kardinalom. Ta namiga slugi in plemič, ki nato vstopi. Bil je Louvigny, ki prihaja iz palače vojvodinje de Chevreuse, iz njenih rok, še ves zmeden, ves plen svoje strasti in svojega pekočega poraza.

Richelieu in Louvigny se samo spogledata in se razumeta. «Danes je zrel!» si misli kardinal.

Louvignyjev pogled se ustavi potem na patru Jožefa in izraža: «Ne bom govoril v njegovi prisotnosti!»

«Zbogom, monsijor!», pravi pater Jožef in se navidez ponižno nakloni pred kardinalom. «Vračam se v samostan, kjer bom molil k Bogu za kralja in za njegovega prvega ministra... in tudi za vas, sinko moj...» ter se pri poslednjih besedah obrne k Louvignyu, ki kar vztrepeta pri tem nepričakovanem napadu. Toda Siva eminenca nato takoj izgine. Richelieu potegne zavese preko vrat, skozi katera je bil stopil in se obrne k plemiču: «Sama sva!»

«Govori sedaj!», ga pozove kardinal.

Louvigny dvigne svoje osanelo, spačeno lice:

«Monsijor, ko sem vas bil prvokrat opozoril, da nikar ne hodite v Saint Lazaire... takrat ste mi bili nekaj obljubili...»

«Da. Evo: Obljubil sem vam bil, da

bom odstranil vse zapreke, ki vas ločijo od nje... Obljubil sem vam to, da se bo podvržla... da ne bo nepokorna... Vi želite, da postane ta žena vaša... To bo vaše maševanje, in morda vaš ponos... in kdo vé, morda vas bo Marija de Montbazou še kedaj ljubila za to, ker ste se izkazali v tej borbi, da ste močnejši.»

«Kako... vi veste celo njeno ime?» vpraša Louvigny trepetaje.

Richelieu zmigne z rameni in nadaljuje:

«Dajem vam torej, pravim, vojvodinjo de Chevreuse v vašo oblast. Zato pa je potrebno, da pomagata tudi vi meni. Še nekaj zaprek je treba odstraniti. Ne poznam jih. To so namreč ljudje, katerih seznam moram dobiti od vas. Nikar se ne upirajte, vam pravim, in nikar se ne obotavljajte, ker je tako za vas bolje... Ne trepetajte pred to mislijo! Potrebno je! Bog tako hoče!... Evo, vitez moj: Mislite si, da sploh ne gre za vašo ljubezno. Vi pravite, da, vi izražate z vsem svojim nastopom, da očitate sami sebi izdajstvo... Tako si očitate... Toda jaz vam pravim, da izpolnjujete samo kratkotalno to, kar morate, kar je vaša najsvetejša dolžnost napram kralju in domovini... Pravim, da ste izdajalec, če ne govorite! Vidite, tako je v resnici! Pravim vam, da...»

«Molčite, monsijor!», ga prekine plemič z obupom in strastno neotesanostjo.

Nekaj hipov molka. Richelieu je bil presenečen, da govori ta plemič na ta način z njim, brez višjega spoštovanja. Morda se Louvigny upira v zadnjem boju proti svoji boljši preudarnosti in vesti. Sedaj steguje svoje roke proti kardinalu, toda naskak mu roke omahnejo, glava se mu skloni na prsa in plemič bridko zaplaka. Richelieu gleda ta strašni prizor, kajti med plakanjem se Louvigny skloni in si počasi s trepetajočimi rokami odzame svoje zlate oostre, znamenje viteškega stanu, otem si odpaše svoj neomadeževani viteški meč, in položi vse skupaj na mizo, pred kardinala... Louvigny se sam degradira, plaka, trepetaje, toda pod močnejšo voljo, gnan od strasti, zaslepljen...

Potem se sunkoma vzravna, si z rokam obriše mrzli pot, ki mu je bil oznojil vse čelo, in s krčevitim napornim bruhne:

«Tako... sedaj smem govoriti...»

Richelieu pokima z glavo, kakor da je hotel reči: «Poslušam...»

«Zarotniki so se sestali nočjo...» pravi z jedva slišnim, toda dobro razločnim glasom.

«Stoj! Kje je to bilo?»

«V njeni hiši...»

«Daj! Kaj so sklenili zame?»

«Da vas ubijejo...» izjavi Louvig-

ny s strašnim poudarkom.

Richelieu pobledi. Že on nekdanj ga preganjan bojažen pred zarotniškim bodalcem, pred sunkom iz zasede, pred atentatom. Sedaj pogleda preplašeno okrog sebe. Njegov pogled se ustavi tudi na vratih, za katerimi šaka in prisluskuje pater Jožef. Kardinal se s silo umiri in nadaljuje z močnim glasom:

«Tako torej... in kdaj naj bi se zločin zgodil?»

«Jutri!»

To pot se kardinal kar zmaje, in le stežka obstane. Ta mož je zlahka pošiljal stotine ljudi na morišče, ne da bi se pri tem razburil. To mu je očital že rajni Henrik IV. Sedaj pa, ko se mu po naključju in izdajstvu odpira načrt za napad na njega samega, sedaj se ga polajša strah in kakor brez moči sede kardinal končno na naslanjač ter tiho ječi v njem. Toda naenkrat se pojavi pred njim postava moža močne volje. Pater Jožef ga prime za komolec in mu stisne mišice, ter ga s trdnim, mrzlim glasom vpraša, da ga obodri: «Kaj pa potem, če bi zarotniki že bili tukaj in z naperjenim bodalom? Gospod de Louvigny, kar govorite, tudi v moji prisotnosti... brez skrbi! Sedaj je sicer itak prekasno, da bi se umaknili... Sicer pa, če gospod kardinal tukaj govori v imenu kralja, govorim jaz v imenu Boga samega!»

Lepota ženske

Je kot pomladna cvetoča cvetka in kakor se mora cvetka v bujnem cvetju negovati in varovati raznih vremenskih neprilic itd., tako se mora tudi lep obraz negovati in čuvati, da cvete in se blišči v naravnem čaru, v čaru, ki na mah opaja.

Krema «Zoraida», najprijetnejše mazilo za obraz in telo, napravi obraz nežen in cvetoč; učinek pri prvi porabi presega vse pričakovanje.

Poleg kreme «Zoraida» naj se porablja nenavadno fino dišeče milo «Zoraida» one osebe pa, ki imajo zelo občutljivo kožo, naj porabljajo pasta-milo «Migent-las».

Kolonska voda «Louis XIV» v malih, srednjih in velikih steklenicah, je nenavadno fino dišeča tekočina za sveženje obraza in telesa. Posebne vrste je «Ruski Eau de Cologne» radi svoje finosti in vonja, ki nadomešča vsak parfüm.

Nadalje priporočam: razne vrste mila tvrdk Kiehlhauser, Calderara & Bankmann, Roger & Gallet, Piver Bertin itd.; vsakovrstne brilantne, tekoče in kristalizirane, ameriški Petrol za rast las, Bay Rum za spiranje las, razne šampone za pranje las, vsakovrstne parfume, samo fine, prvotne od prvotnih izdelovalcev. Parfumi na dekagrame v vsakem vonju. Steklenice je treba prnesti s seboj.

Priporočam se

URAN-PARFUMERIJA.

Ljubljana, Mestni trg 11.

Dežni plašči

za dame in gospode

v cenah Din 500.— do Din 1000.—
Specialna zaloga 670
Drago Schwab, Ljubljana,
pod Narodno kavarno.

Naznanilo.

Cenjenim damam naznanjam, da ne izvršujem modističnega obrta nič več pri g. Stembergerju na Dunajski cesti št. 9, temveč v Gosposki ulici št. 6, ter se jim najtopleje priporočam.

Anica Dermota, modistinja.

Modne cefirje

za srajce v najnovejših vzorcih priporočam
A. & E. Skabernè LJUBLJANA, Mestni trg 10
59/IV

Peter Kobal

Kranj, Glavni trg
tvornica vseh vrst blazin iz žime in morske trave, modroce na peresih. Specialna tvrdica za izdelovanje klubgarinur.
Najnižje cene! Najsolidnejši izdelki!
Zahtevajte oferte in cenike! 82

Trstje

za stropne izdelujem z najmodernejšimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni. 38
I. Jugoslovanska tvornica Bakula
Jos. R. Puch, Ljubljana
Gradaška ulica 22. Telef. 531.

Ravnokar došlo:

pomladanske novosti

A. Šinkovic nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Mali oglasi

stanajo z državnim davkom na inserate vred do 20 besedi Din 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 par. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v znakah). Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Službe

Absolventinja 1385

dvorazredne trgovske šole, s polletno prakso, želi prenesti službo. Nastop takoj ali pozneje, najraje v Ljubljani ali Mariboru. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Korespondentinja».

Kontoristinja, 1388

zmožna strojepisja, stenografija ter vseh drugih pisarniških del, z daljšo prakso, želi mesta pri kakem podjetju ali pa k odvetniku, in sicer najraje v Skofji Loki. Cenjene ponudbe pod «Ugodno» na upravo «Jutra».

Sivilja 1392

sprejme za dekline in dečke delo na dom, prevzame tudi obleke v predelavo in perilo. Naslov v upravi «Jutra».

V trgovini 1365

ali kakem drugem podjetju išče za pomožna dela postranske službe drž. uslužbenec, ki je zlasti verziran v pakiranje. Radi bode sprejme tudi vsako drugo delo. Ponudbe pod «Priden in zanesljiv» na upravo «Jutra».

Brivski pomočnik,

19 let star, išče službo v mestu ali na deželi z vsi osebno v hiši. Naslov: Jožef Bevič, Spodnja Hrušica, pri Ljubljani. 1381

Natakarski pomočnik,

dobro izvežban, star 20 let, želi prenesti mesto, najraje v Ljubljani ali Mariboru. — Naslov pove uprava «Jutra». 1363

Potnik 1345

29 let star, zmožen slovenskega, nemškega in deloma hrvatskega jezika, z večletno trgovsko prakso, išče provizijskega zastopstva. Nastop takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe pod «Trgovski potnik», poštni predal št. 156, Ljubljana.

Kovaški pomočnik,

več vsakega dela, z dobro prakso, podkovanja konj, v starosti 26 do 40 let, se takoj sprejme ali pa čez 14 dni. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Barba Urb, Metlika, št. 198, Dolenjsko. 1394

Prodaj

Zlata moška ura

(remontir), jako masivna, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 1393

Moško kolo 1396

se proda za 3800 kron. Gosposvetska cesta št. 6. dvorišče, 2. nadstropje, desno.

Več spalnih oprav

po nizki ceni proda Henrik Bitenc, mizarstvo, Vižmarje št. 77 nad Ljubljano. 1399

Krompirja,

dve do tri tone, lepega, posavskega, se proda. Vprašati v Akademski menzi, Kolo-dvorska ulica 22.

Nov zapravljenec,

lahak, na proste tečaje, prodam. Cena po dogovoru. Ivan Lah, kovač, Lesce. 1387

75 delno 1400

Slovenske trgovske delniške družbe se po nizki ceni proda. Ponudbe na poštni predal 75, Ljubljana.

Damsko kolo, 1391

dobro ohranjeno, se proda. Cena K 5600.—. Naslov se izve pri upravi «Jutra».

Otroški voziček,

malo rabljen, cena 1150 Din, in klavir, cena 5000 Din, se proda. Naslov se izve v upravi «Jutra». 1390

Velika zaloga 1079

raznovrstnih otroških vozičkov, lesenih vozičkov na 4 kolesih, dvokolesa najnovejšega tipa, malih najnovejših, motorčkov, šivalnih strojev in vsakovrstnih delov. Pnevmatika na debelo in na drobno, poceni. Sprejemajo se tudi vsa popravila. «TRIBUNA», tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov. Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Gostilniški orkestrion,

skoraj nov, prvotne dunajske tvrdke, se poceni proda. Mizarstvo Hojker, Ptuj, Ljutomerska cesta 20. — Istotam se prodajo dve postelji iz trdega lesa, skoraj novi, z žimnicami na zmeteh in dve nočni omarici z marmornatimi ploščami. 1355

Dvokolesa, 79

malih motorji, otroški vozički, šivalni stroji in pnevmatika najceneje. «TRIBUNA» Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Čebulček namre staja

ter ga nudimo po znatno znižani ceni. Trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 1395

Praščiki 1371

za reju, od 6 do 8 tednov stari, se po nizki ceni dobavljajo. Naročila se sprejemajo v Japljevi ulici 13.

Pozor! 1305

Originalna «Puch» nova dvokolesa s torpedi in dobro pnevmatiko po Din 1900.—. Več najnovejših motorjev, novih in rabljenih ter različnih otroških vozičkov se po ceni proda. «TRIBUNA», Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Kupim

Rabilen stroj

za mešanje betona od 70 do 100 litrov ter motor za na ljubljanski tok od 3 do 4 PS kupim. Naslov pove uprava «Jutra». 1397

Stanovanja

5000 kron nagrade

dobi, kdor odstopi eno veliko ali dve manjši sobi v sredini mesta. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Separatni vhod». 1389

Mobilirano sobo,

v sredini mesta, išče inteligent, miren gospod, event. tudi s hrano. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Takoj». 1372

Dopisovanje

Vdova,

45 let stara, z gotovino 60.000 kron in pohitvom, z dvema nepreskrbljenima otrokoma, blagega značaja, dobra gospodinja, želi poročiti železnica ali drugega nametnega, samca ali vdova medenca, samca ali vdova od enajstih let naprej. Samo resne ponudbe na upravo «Jutra» pod oznako «Miren dom». 1389

Razno

Instrukcije

v stenografiji in nemščini daje gospodinja. Cenjene ponudbe prosijo na upravo «Jutra» pod «Instrukcija». 1393

Harmonike,

lastnega izdelka, B ES AS, po Lubasovem sistemu, imam v zalogi, popravilam in izdelujem vsakovrstne nove po naročilu. Alojzij Prostor, Fužine, pošta Gorenja vas nad Skofjo Loko. 1386

Narodno zaslug,

veliko, si steče, kdor bi naložil pri absolutno sigurnem podjetju proti popolni varnosti večjo svoto vsaj na enoletno odpoved proti višjim obrestim. Ponudbe pod «Častno delo» na upravo «Jutra».

POZOR!

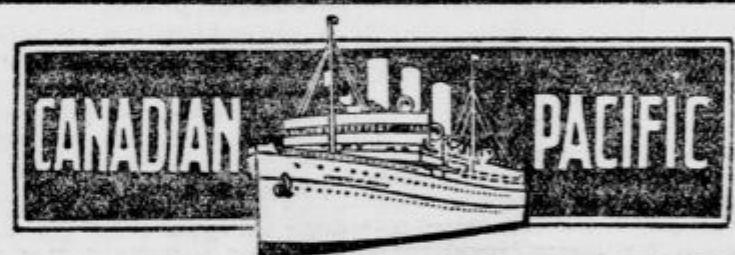
Za novo dograjeno tovarno za železno industrijo z kompletnimi najmodernejšimi stroji, ležečo na prometnem kraju tik železnice,

se išče družabnik.

Potrebni kapital Din 1.000.000.—.

Stanovanje na razpolago.

Ponudbe pod «SEVER», na anončno družbo Aloma Comp., Ljubljana, Kongresni trg 3. 688

Največje transportno podjetje sveta

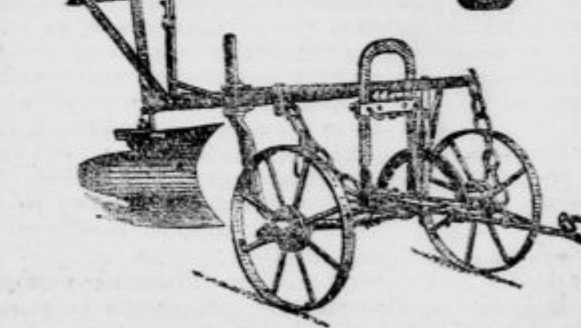
EVROPA CANADA AMERIKA

Samo 4 dni na odprtem morju. Najhitrejša in najboljša zveza preko HAMBURGA, Antverpena in Cherbourga z glasovitim «EMPRESS» parobrodoma na dvojne vilake. Odhod vsako nedeljo. Daljnje informacije glede vožnih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisa useljevanja v Kanado in Zedinjene države daje AGENCIJA 667

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Jurisiceva ulica 30.

JOSIP ZIDAR, Ljubljana, Wilsonova (Dunajska) cesta 31.

Plug obrtač

Najdovršenejši plug za hribovite kraje, osovina mu je krivuljasta, zato pa je tudi za najbolj strme hribe pripraven, obratno mu je tako primerno narejeno, da se spodnji del pluga z eno potezo obrača, zato vrže po potrebi vse brazde na eno stran. Zlasti je lahak pri delu in ga more zato tudi slabotnejša živina vleči. — Težak je samo 55 kg.

Veletrgovina z železnino in gospodarskimi stroji
Miloš Ulemek, Karlovac.

Posestniki novih stavb

se vljudno opozarjajo na našo veliko izbiro nižje navedenih predmetov, kateri pridejo pri urejevanju novih stanovanj v poštah, in sicer:

Velika izbira preprog vseh vrst, iz volne, jute, kokosovega vlakna in linoleja in umetniško izdelanih zastorov na kose in metre. Moketi in gobelini za prevleko otoman in divanov. Platno za rolete in verande. Različno posteljno perilo, kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, pernice, flanelaste in volnene odeje, šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. 544

Cene primerne!

Postrežba solidna!

A. & E. Skabernè, Ljubljana, Mestni trg šte. 10.

Prvovrstni laneni firnež svetlorumen in svetlorjav, zajamčeno čist, v sodih in ročkah

terpentinsko olje, Dekalin in laneno olje 461

nudimo po najnižjih dnevnih cenah

HROVAT & KOMP., LJUBLJANA
Telefon Interurb. 301 Brzojavke: HROVATPORT.